Απαντήσεις στο στρατηγικό αδιέξοδο της Αριστεράς: Το αντί-παράδειγμα του ΚΡΟ

Την τελευταία δεκαετία, στις αναλύσεις και τη μελέτη μίας σειράς διεθνών εκλογικών αναμετρήσεων, ολοένα και πληθαίνουν οι αναφορές για τις επιτυχίες των ακροδεξιών σχηματισμών, για τη δεξιοποίηση της ατζέντας και γενικότερα τη συρρίκνωση αριστερών και κομμουνιστικών κομμάτων. Ως συμφραζόμενο, αναδεικνύεται, δυστυχώς, μια ευρεία λογική ήττας και απαισιοδοξίας σε όλο το φάσμα της οργανωμένης Αριστεράς.
Εντός αυτού του πλαισίου όμως, αναδύονται και παραδείγματα όπως αυτό του Κομμουνιστικού Κόμματος Αυστρίας (ΚΡΟ), του οποίου οι στρατηγικές και η τακτική του, του επέτρεψαν να αποτελέσει αντίβαρο στη διαρκή συντηρητικοποίηση του κοινωνικού, κατακτώντας σημαντικές περιφερειακές και εν δυνάμει εθνικές (εκλογικές και μη) νίκες, οι οποίες το έχουν αναβαθμίσει τόσο στον εσωτερικό διάλογο του αυστριακού πολιτικού συστήματος, όσο και στη μελέτη των κομμάτων της Ριζοσπαστικής Αριστεράς. Και τούτο καθώς η σταδιακή μεγέθυνσή του, συμβαίνει σε ένα κατά τα άλλα αρνητικό για την αριστερά πολιτικό πλαίσιο, όπου τα πάντα συσπειρώνονται και κυριαρχούνται από το ακροδεξιό και το δεξιό κόμμα.

1. Πολιτικό πλαίσιο, η άνοδος της ακροδεξιάς

Σε ένα αμιγώς (και πλήρες) δικομματικό σύστημα, όπως αυτό της Αυστρίας, η συμβίωση, συνεργασία και εναλλαγή στην εξουσία των δύο μεγάλων κομμάτων, του Σοσιαλ-δημοκρατικού (SPÖ) και του Λαϊκού (ÖVP), διήρκησε για περισσότερα από 40 χρόνια. Παρόλο που γύρω από αυτά τα κόμματα αναπτύχθηκαν κι άλλα μικρότερα, κανένα δεν έμοιαζε ικανό να απειλήσει το μεγάλο βαθμό θεσμοποίησης που κατείχαν στο κομματικό πεδίο, καθώς γύρω τους όχι μόνο συγκροτήθηκε το πολιτικό σύστημα της Δεύτερης Δημοκρατίας της Αυστρίας, αλλά αποτέλεσαν και το θεμέλιο λίθο μιας βαθιάς συναινετικής αντίληψης της δημοκρατίας. Ωστόσο, ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του ‘80, αρχίζει να αμφισβητείται η συναίνεση και παρατηρείται μία κεντρόφυγη τάση στον κομματικό ανταγωνισμό. Η συνθήκη αυτή είναι ιδανική για την ανάπτυξη κομμάτων με (φαινομενικά) αντισυστημικά αιτήματα.
Έτσι, παρά τη ρίζωση των δύο μεγάλων κομμάτων εξουσίας, η εμφάνιση (με δυναμική) των Πρασίνων και η εκλογική άνοδος του Κόμματος Ελευθερίας της Αυστρίας (FPÖ) αποσταθεροποίησαν σημαντικά το αυστριακό πολιτικό και κομματικό σύστημα. Το Λαϊκό Κόμμα αρχίζει συνεχώς να μετατοπίζεται και να διεκδικεί χώρο στα δεξιά του (αυτό βέβαια με όρους Εκλογικής Κοινωνιολογίας είναι πολλές φορές καταστροφικό, οπότε δεν είναι σταθερή η στρατηγική του), ενώ το FPÖ διευρύνει συνεχώς την

εκλογική του βάση και επηρεάζει σημαντικά την πολιτική ατζέντα (ιδιαίτερα σε ζητήματα μετανάστευσης).
Το τελευταίο αν και ιδρύεται ήδη από τη δεκαετία του ‘50, το γεγονός ότι είχε άμεσες συνδέσεις με το ναζιστικό καθεστώς, το κατέστησε σχετικά περιθωριακό κόμμα (αν και κοινοβουλευτικό). Μεταμορφώνεται, ωστόσο, ραγδαία τη δεκαετία του ‘90 υπό την αρχηγία του **Haider**, ενός χαρισματικού ηγέτη και ρήτορα, ο οποίος διακρινόταν για τις δημόσιες εμφανίσεις του στην τηλεόραση. Σταδιακά το κόμμα εγκατέλειψε τις φιλελεύθερες θέσεις του (απόρροια και μιας διάσπασης τού το 1993) και στράφηκε σε πιο συντηρητικές, κρατώντας στον πυρήνα του οικονομικού του προγράμματος ζητήματα που αφορούσαν την ελεύθερη αγορά. Μέχρι το ‘99 καταφέρνει όχι απλώς να αυξήσει τη δύναμη του κόμματος, αλλά να λάβει το ίδιο ποσοστό ψήφων με το (κέντρο-δεξιό) Λαϊκό Κόμμα (26,91%). Η αύξηση αυτή σήμανε και την ολική αναβάθμισή του στο κομματικό σύστημα, καθώς βρέθηκε σε θέση κυβερνητικού εταίρου, από την οποία είχε τη δυνατότητα να εισάγει νέες θεματικές στην ατζέντα, όπως για παράδειγμα το μεταναστευτικό ζήτημα, το οποίο εξελίχθηκε σε βασική του αιχμή, διαμορφώνοντας σταδιακά νέα ήθη και συνήθειες για την αυστριακή πολιτική κουλτούρα.
Η καινοτομία που χαράσει το FPÖ (για αυτό και κάποιοι το θεωρούν ως pater familias για τη σύγχρονη ακροδεξιά), αφορά μία θολή και παραπλανητική υιοθέτηση ανορθόδοξων πακέτων πολιτικής. Επιγραμματικά:

1) Δηλώνει φιλελεύθερο και υπερασπίζεται τις ατομικές ελευθερίες (π.χ. για αυτό το λόγο και είναι ανεκτικό προς τις αμβλώσεις), προωθεί τις ιδιωτικοποιήσεις και τη μείωση φόρων, ενώ επιθυμεί και τη μείωση της παρεμβατικότητας του κράτους. Ακόμα, το FPÖ αναβαθμίζει σημαντικά το λόγο του και γύρω από αιτήματα που αφορούν στην ισότητα λ.χ. ίση αμοιβή γυναικών ή ποσοστώσεις.
2) Παράλληλα, όμως είναι αυταρχικό, τάσσεται υπέρ της μείωσης της εμβέλειας των συνδικάτων (και γενικότερα του συνδικαλισμού), ενώ στο πεδίο της μετανάστευσης, στο οποίο θεωρείται ως το προνομιακά “ειδικό” κόμμα, καταφέρνει από ήσσονος σημασίας ζήτημα να αναβαθμίσει το ρόλο του στις πολιτικές διαμάχες, αναδεικνύοντας ένα μείγμα αντί-μεταναστευτικών και ειδικότερα αντί-ισλαμιστικών θέσεων, που θα επηρεάσει και τα άλλα κόμματα, επενδύοντας σε έναν λόγο περί της ανάγκης προστασίας της εθνικής ταυτότητας (βλέπε και τη συνολική συζήτηση περί “σύγκρουσης πολιτισμών”).
3) Πάνω σε αυτό το φόβο προωθεί τη συζήτηση για μία (εκτεταμένη) προνοιακή οικονομική πολιτική που αφορά την υπεράσπιση του κοινωνικού κράτους (το οποίο για την Αυστρία βρίσκεται στα θεμέλια του συστήματος), που φαινομενικά είναι παράδοξο ως αίτημα εάν αναλογιστούμε το σημείο 1 και τα προτάγματα που επιτάσσει η ελεύθερη αγορά. Ωστόσο, τα προνοιακά αιτήματα επενδύονται πλέον με μία νατιβιστική λογική αποκλεισμού όσων θεωρούνται εχθροί με βάση τα κριτήρια του σημείου 2. Υιοθετεί έτσι μία σοσιαλδημοκρατική λογική του Τρίτου δρόμου προσαρμοσμένη με σοβινιστικά χαρακτηριστικά.

2. ΚΡÖ: Ένα φως μέσα στο σκοτάδι. Από την αφάνεια στη διεκδίκηση του δημαρχιακού θώκου

Η συγκρότηση των πολιτικό-ιδεολογικών χώρων στο πολιτικό σύστημα και η διεκδίκησή τους στο κομματικό πεδίο, επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες που σχηματικά μπορούμε να χωρίσουμε: α) στις ευρύτερες συνθήκες που επικρατούν στο πολιτικό και κοινωνικό πεδίο (πολιτικές ευκαιρίες, κρίσεις, εκλογικό σύστημα, κτλ), β) τις στρατηγικές των ίδιων των κομμάτων (κομματική τακτική και προπαγάνδα, κομματικές υποδομές και γείωση κτλ). Θα προσπαθήσουμε να ιχνηλατίσουμε όψεις της δεύτερης συνθήκης, αναζητώντας τις τακτικές επιλογές που ακολουθεί το ΚΡΟ προκειμένου να αποκτήσει γείωση και προβολή. Και όλα αυτά σε μία συνθήκη όπου η άνοδος, η διείσδυση και η επιρροή του FPÖ σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο ήταν και είναι σε μεγάλο βαθμό εξαιρετικά σημαντική και με άμεσες επιπτώσεις στη διαχείριση των πολιτικών κλυδωνισμών που παρατηρούνται στο αυστριακό πολιτικό σύστημα.
Η ιστορική πορεία του ΚΡΟ δεν ήταν το ίδιο επιτυχημένη με αντίστοιχα κόμματα της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης, καθώς η εργατική τάξη παραμένει πολύ κοντά για πολλά χρόνια στο SPÖ. Μεταπολεμικά, και ειδικά μετά το ‘50, δεν κατάφερε να χτίσει μία σταθερή εκλογική βάση, ενώ η πρόσδεσή του στις επιταγές της Μόσχας, ειδικά μετά τα γεγονότα της Πράγας, το απομάκρυναν ακόμα περισσότερο από την κοινωνία, σε μία χώρα που βρισκόταν ανάμεσα στο δυτικό και ανατολικό μπλοκ, και στην οποία είχαν αναπτυχθεί έντονα αντί-κομμουνιστικά ένστικτα. Έτσι, από τη δεκαετία του ‘60 αποτέλεσε ένα εξωκοινοβουλευτικό κόμμα (απόρροια και του ορίου του 4% για την είσοδο στο κοινοβούλιο), ενώ για σχεδόν 40 χρόνια συνεχίζει να καταγράφει ποσοστά που βρίσκονταν στο όριο του 1% σε εθνικές και ευρωπαϊκές εκλογές. Το ίδιο συμβαίνει και στις εκλογές για τα τοπικά 9 κρατίδια, στα οποία χάνει σταθερά τη βάση του- ακόμα και εκεί που είχε ισχυρά ερείσματα η αριστερά (όπως λ.χ. στο Κοινοβούλιο της Βιέννης που φάνηκε να συγκρατεί την πτώση του κόμματος με ποσοστά κοντά στο 5% τα οποία όμως εξανεμίστηκαν μέχρι και τις αρχές του 2000 στο 0,6%). Γιατί λοιπόν μας ενδιαφέρει ένα κόμμα που βρίσκεται στην αφάνεια και στο όριο του (πολιτικού) αφανισμού; Η ιδιαιτερότητα που αξίζει να αναδειχθεί αφορά το κρατίδιο της Στυρίας, το οποίο ενώ αποτελεί μία σταθερή εκλογική δεξαμενή για το Λαϊκό Κόμμα, στην πρωτεύουσά του, το Graz (δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Αυστρίας), το ΚΡΟ αρχίζει να καταγράφει σημαντική εκλογική άνοδο, απειλώντας μάλιστα για πρώτη φορά την επιρροή του FPÖ σε τοπικό επίπεδο.∗ Παράλληλα, το παράδειγμα του Graz αποτέλεσε σημαντική πεπατημένη για το ΚΡΟ να αναπτύξει αντίστοιχη στρατηγική και σε άλλα κρατίδια και πόλεις, με τα πρώτα εκλογικά αποτελέσματα να είναι αρκετά ενθαρρυντικά. Είναι χαρακτηριστικό πως αρχίζουν να καταγράφουν σταδιακά εκλογικές επιτυχίες και σε άλλες μεγάλες πόλεις, όπως το Salzburg και το Innsbruck.∗∗ Η ώθησή του από το τοπικό αρχίζει πλέον να μεταφράζεται και σε εθνικό επίπεδο, καθώς στις εθνικές εκλογές του 2024 έλαβε 2,4% (από 0,7%) και στις τελευταίες ευρωεκλογές 2,9% (από 0,8% ∗∗∗).

Ποια είναι η “μαγική” (ή και όχι τόσο μαγική) στρατηγική του ΚΡΟ του Graz που το φέρνει σε βάθος 20ετίας∗∗∗∗ να είναι ο πρωταγωνιστής στην πόλη, στην οποία κέρδισε και τη δημαρχία;

Μπροστά στο ιδεολογικό-πολιτικό σταυροδρόμι μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ, το ΚΡΟ ακολουθώντας μία σημαντική ανανέωση και κριτική της πορείας και του παρελθόντος του, χαράσει

νέα στρατηγική προσέγγισης του τοπικού σε σχέση με τις μεγάλες αφηγήσεις. Θέτει έτσι, πολύ ψηλά στην ατζέντα του το ζήτημα της στέγης, το οποίο είχε αρχίσει να αποτελεί βασική προβληματική κυρίως για την εργατική τάξη των μεγάλων αστικών κέντρων.
Το ζήτημα της κατοικίας δεν αποτέλεσε απλώς ένα αόριστο και με μαξιμαλιστικά στοιχεία αίτημα, αλλά ένα καλοδουλεμένο πολιτικό σχέδιο-εναλλακτική, που σταδιακά αναβαθμίστηκε σε policy-maker παράγοντα για το ΚΡΟ του Graz. Το πρώτο βήμα έγινε μετά τις εκλογές του 1998, όταν ανέλαβε το χαρτοφυλάκιο της στέγασης στο τοπικό συμβούλιο.***** Έχοντας τον πλήρη έλεγχο της στέγης, έθετε συνεχώς το ζήτημα της από-εμπορευματικοποίησης της κατοικίας, διεκδικώντας το μέσω αιτημάτων περί άμεσης δημοκρατίας (π.χ. δημοψηφίσματα), τα οποία του έδωσαν σημαντική εμβέλεια. Η ικανότητά του να κινητοποιεί μαζικά κόσμο και ο φόβος για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, του έδωσε ισχυρή ώθηση ώστε να διεκδικεί από την κυβερνητική πλειοψηφία πόρους για τη στέγη, όπως για παράδειγμα το πλαφόν στα ενοίκια των δημοτικών κατοικιών αλλά και την ανακαίνιση τους-οι οποίες δεν είχαν ντουζιέρες ανά διαμέρισμα! Είναι χαρακτηριστικό το σλόγκαν εκείνης της περιόδου: “Και αυτό είναι πολιτισμός: μπάνιο σε κάθε δημόσιο διαμέρισμα” (βλ. εικόνα ******).

Κατάφερε όχι μόνο να υλοποιήσει τον προγραμματικό του λόγο, αλλά μέσα από τη δημιουργία ενός αποθέματος, έχτισε νέες δημοτικές κατοικίες. Με λίγα λόγια, το ΚΡΟ μέσα από τις επεξεργασίες του αναδείχθηκε ως προνομιακός συνομιλητής για ζητήματα που αφορούσαν τη στέγη. Λίγα χρόνια αργότερα, το 2023, και συγκεκριμένα στις τοπικές εκλογές για την πόλη του Salzburg (μία πόλη με σημαντικό ζήτημα στέγης), όπου το ΚΡΟ ήρθε δεύτερο, στις επαναληπτικές εκλογές ένα χρόνο αργότερα, παρόλο που ο υποψήφιος κομμουνιστής δήμαρχος ηττήθηκε από τον Σοσιαλδημοκράτη (37%-63%), ο δεύτερος έχρισε άτυπα ως υπεύθυνο για ζητήματα στέγης τον υποψήφιο του ΚΡΟ, αναγνωρίζοντας στο κόμμα την επάρκειά του επί του θέματος.
Για να είμαστε περισσότερο σαφείς, σταχυολογήσαμε κάποιες από τις κρίσιμες τακτικές που ακολούθησε το κόμμα προκειμένου να ριζωθεί σε τοπικό επίπεδο και να αποκτήσει σημαντική ορατότητα και γείωση:

Πρώτον, η **στρατηγική της εξειδίκευσης** σε ένα ζήτημα (στέγαση) είναι τακτική επιλογή και όχι τυχαία. Οι τοπικοί παράγοντες αντιλήφθηκαν πως η προσκόλληση μόνο στις μεγάλες αναλύσεις δεν ήταν ικανή να προσελκύσει και να εμπλέξει το κοινωνικό. Αυτό δεν σημαίνει πως το κόμμα δεν έχει θέσεις για άλλα θέματα. Στον προγραμματικό του λόγο μπορεί να βρει κανείς τις θέσεις του για 16 γενικές κατηγορίες ζητημάτων (κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, μετανάστευση, ΛΟΑΤΚΙ+, κλίμα, ειρήνη, γυναίκες, υγεία, κ.α.). Αντιθέτως, συνδέουν τις θέσεις του κόμματος για όλα αυτά τα ζητήματα με τον βασικό άξονα της στέγης, αναδεικνύοντας για παράδειγμα πως η δημόσια προσιτή στέγη αφορά τις γυναίκες και τα queer άτομα που δέχονται βία και δεν μπορούν να εγκαταλείψουν το σπίτι στο οποίο μένουν για οικονομικούς λόγους, ή το πως η πολιτική για την δημόσια και καλά διασυνδεδεμένη στέγη, μειώνει τις εκπομπές των μεταφορών, όσον αφορά το ζήτημα του κλίματος. Αυτή η τακτική του επιτρέπει να περνάει με έναν γειωμένο τρόπο στη μεγάλη ανάλυση, θέτοντας για

παράδειγμα στη συνέχεια το ζήτημα της κοινωνικοποίησης του τομέα της ενέργειας, τη δημιουργία ενεργειακών συνεταιρισμών, κ.α. Με το στεγαστικό να λαμβάνει τεράστιες διαστάσεις, το αίτημα της κοινωνικής κατοικίας, πρώτα θεωρητικά και έπειτα πρακτικά, συνδέεται έτσι με την κριτική του κόμματος για τον καπιταλισμό. Οι άξονες της κουβέντας συναρθρώνονται γύρω από δύο βασικές επιδιώξεις, τον ορισμό πλαφόν στις τιμές των ενοικίων (γενικά αλλά και ειδικά στις δημόσιες κατοικίες) και τη δημιουργία νέων δημόσιων κατοικιών (είναι χαρακτηριστική η πρόταση του υποψ. δημάρχου του KPÖ Salzburg για επιπλέον 1000 δημόσιες κατοικίες, πρόταση που ανάγκασε τον δήμαρχο του SPÖ να τη δεχτεί, καθώς αναγνώρισε στο κόμμα τη συμβολή του ως ειδικού).

Δεύτερον, πιθανές ακραίες συμπεριφορές από ιδιοκτήτες κατοικιών, λάμβαναν αμέσως **δημοσιότητα** στα τοπικά μέσα από τους ίδιους τους δημοτικούς συμβούλους, κάνοντάς τους συμβολικά πρόσωπα στον αγώνα για κοινωνική στέγη. Σε αυτά τα πλαίσια συστάθηκε ένα "**κόκκινο τηλέφωνο**" (πράξη που πρώτα δοκιμάστηκε από κομμουνιστή δήμαρχο στη Γαλλία) που αντιστοιχούσε σε εκλεγμένους δημοτικούς συμβούλους, οι οποίοι ειδοποιούνταν και μετέβαιναν στο πεδίο σε **περιπτώσεις εξώσεων**. Αυτό τους έδωσε σημαντική ορατότητα όπου βαθμιαία εμφανίστηκαν ως "ειδικοί" στα πάνελ των εκπομπών σε θέματα κατοικίας. Για την ορατότητα βέβαια, το KPÖ άρχισε να εκδίδει ένα **περιοδικό**, το Stadtblatt, το οποίο στέλνονταν ταχυδρομικώς σε κάθε σπίτι, σαν newsletter των δραστηριοτήτων τους. Σήμερα έχει εξελιχθεί σε (ηλεκτρονικό) μέσο ενημέρωσης πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών γεγονότων.

Τρίτον, ίσως η πιο σημαντική πρακτική που ακολούθησε το KPÖ αφορά την άμεση και υλική αποτύπωση της αλληλεγγύης σε πληττόμενους/ες που είχαν ζητήματα με τη στέγη και την τροφή. Αρχικά, δημιουργείται ένα **τηλεφωνικό κέντρο**, το οποίο λειτουργεί ως βοηθητικός βραχίονας για νομικές και γραφειοκρατικές υποθέσεις. Για να υπάρξει μεγαλύτερη διαπροσωπική επαφή, χρησιμοποιήθηκαν τα **γραφεία** του κόμματος, τα οποία ήταν ανοιχτά σε συγκεκριμένες ώρες και μέρες, στελεχωμένα από τα μέλη του KPÖ, για αντίστοιχα ζητήματα με το τηλεφωνικό κέντρο αλλά και με υλική πλέον στήριξη. Δημιουργήθηκαν **κοινωνικές κουζίνες** και **τραπεζαρίες**, στις οποίες, σύμφωνα με τους ίδιους, έτρωγαν άστεγοι, εργάτριες, φοιτητές. Σημαντική σημείωση για τη λειτουργία των παραπάνω είναι ότι τα μέλη του κόμματος ανέλαβαν συγκεκριμένες χρεώσεις, απέκτησαν μία πρώτη επαφή με τεχνικά και νομικά ζητήματα, με τελικό σκοπό η τεχνογνωσία που λαμβάνουν να αρχίσει να μεταφέρεται από την πόλη και τη γειτονιά και σε περιφερειακό επίπεδο (κρατιδίων), με σταδιακή αύξηση της επιρροής των γραφείων. Πλέον, με την πολιτική του κόμματος να είναι η επέκταση της επιρροής του στα 9 κρατίδια, τα μέλη του αναλαμβάνουν να παρέχουν στήριξη και ενημέρωση και σε περιφερειακό επίπεδο. Η παραπάνω στρατηγική εντάσσεται σε μία ευρύτερη επιλογή του κόμματος για βαθμιαία ανεξαρτητοποίηση της πολιτικής από το κράτος. Δεν πρόκειται δηλαδή μόνο για μία πολιτική διεκδίκησης από την κυβέρνηση και το κράτος, αλλά για μία ενίσχυση των κοινοτικών δομών (φροντιστήρια, κουζίνες, φεστιβάλ, συναντήσεις ενοικιαστών, κ.α.)

Τέταρτον, για την εξασφάλιση πόρων προκειμένου να είναι υλοποιήσιμο το σημείο 3, δημιουργήθηκε ένα **ταμείο αλληλεγγύης**. Αυτό ενισχυόταν σταθερά από τα έσοδα που λάμβαναν οι εκλεγμένοι

σύμβουλοι *******, για τους οποίους ορίζεται στο προγραμματικό μανιφέστο του κόμματος πως οι εκλεγμένοι θα λάβουν ένα ποσό αντίστοιχο με τον κατώτατο μισθό και το υπόλοιπο θα διανεμηθεί στο ταμείο για δράσεις αλληλεγγύης. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην προεκλογική καμπάνια των εθνικών εκλογών, υποσχέθηκαν πως από τα 10Κ του μισθού ενός βουλευτή, αυτός/η θα κρατούσε μόνο 2500 -όσο δηλαδή ο κατώτατος- και τα υπόλοιπα θα ενίσχυαν αυτό το ταμείο (όπως και υλοποιείται στο τοπικό-περιφερειακό).

Πέμπτο, αναλαμβάνοντας τη δημαρχία, υλοποίησαν και τη θέση τους για ενίσχυση των εργατών της πόλης. Έτσι, εξασφάλισαν την έκδοση μιας «**κοινωνικής κάρτας**» για τους χαμηλόμισθους που αφορά την παροχή (δημόσιων) υπηρεσιών με ελάχιστο αντίτιμο, ενώ σε αυτό έχουν σκοπό να συμπεριλάβουν μελλοντικά ως δικαιούχους όσους/ες ανήκουν στην εργατική τάξη. Εξασφάλισαν, παράλληλα, το πάγωμα των ανοδικών δημοτικών τελών (ειδικά στις δημόσιες κατοικίες) και μαθήματα γερμανικών για μετανάστες/στριες εργάτες.

Έκτο, η άμεση **εμπλοκή των "από κάτω"** υπήρξε καταλυτική. Μόλις τη δεκαετία του '90 ο Ernest Kaltenegger, μέλος του συμβουλίου του Graz, κατέθεσε την πρόταση κανείς να μην πληρώνει παραπάνω από το ⅓ του μισθού του στο ενοίκιο, πρόταση που απορρίφθηκε από τα υπόλοιπα κόμματα. Ο ίδιος νόμος πέρασε ομόφωνα, μόλις το ΚΡΟ έκανε μία καμπάνια συλλογής υπογραφών, στην οποία ενέπλεξε τους ίδιους τους ενοικιαστές και κατάφερε έτσι να μαζέψει 17.000 υπογραφές. Πέρα από την επιτυχία στο ζήτημα της πίεσης του πολιτικού συστήματος, η άμεση εμπλοκή κόσμου έξω από τα στενά οργανωτικά όρια του κόμματος, σε συνδυασμό με μέτρα όπως τα ανοιχτά γραφεία που αναφέρθηκαν παραπάνω, έχουν συμβάλλει μέχρι στιγμής και στο να αποφύγει το ΚΡΟ την διολίσθηση στην κοινοβουλευτική αντίληψη της πολιτικής.

Τέλος, όπως δηλώνουν τα ίδια τα μέλη του κόμματος, δεν ασχολούνται με την αναδιανομή των ψήφων εντός του αριστερού στρατοπέδου, μπαίνοντας σε αντιπαραθέσεις με άλλα κόμματα και προσπαθώντας να πείσουν το εκλογικό κοινό που ήδη είναι προσανατολισμένο στην αριστερά, σχετικά με το γιατί οι ίδιοι είναι πιο συνεπείς, πιο κατάλληλοι, πιο αριστεροί ή πιο αποτελεσματικοί. Αντιθέτως πηγαίνουν στις "ξεχασμένες" από τα συστημικά κόμματα γειτονιές, απευθύνονται στους ανθρώπους που δεν ψηφίζουν καθόλου τα τελευταία χρόνια -ή και που ψηφίζουν δεξιά, έχοντας απορρίψει τις διάφορες εκδοχές της αριστεράς. Κερδίζοντας την υποστήριξη αλλά και την εμπλοκή αυτού του κόσμου (βλ. προηγούμενο σημείο), δεν καταφέρνει μόνο την ενίσχυση των ποσοστών του αλλά και την επαναπροσέγγιση κομματιών της κοινωνίας με τις πολιτικές οργανώσεις και την ενσώματη πολιτική δράση, μία τάση που οι σύγχρονες κομματικές δομές δυσκολεύονται να κατακτήσουν.

3. Οι τεράστιες αποκλίσεις αλλά και οι θετικές πρακτικές που μπορεί να αντλήσει η Ριζοσπαστική Αριστερά

Προφανώς η ανάλυση μας για τις τακτικές που ακολουθεί το ΚΡΟ δεν καταγράφεται ως η σωτήρια στρατηγική που θα βγάλει την ριζοσπαστική αριστερά από την αφάνεια στο κεντρικοπολιτικό πεδίο.

Εξάλλου, διαχρονικά αποδεικνύεται πως οι διαφορετικές συνθήκες από χώρα σε χώρα αποτρέπουν την εφαρμογή των όποιων σχεδίων με όρους “copy-paste”, ενώ η πρόσφατη εμπειρία της “κυβερνώσας αριστεράς” στην Ελλάδα, αναμφίβολα θέτει ιδιαίτερα ζητήματα ως προς την γείωση και την νομιμοποίηση των αριστερών πολιτικών. Επιπλέον, δεν προσπαθούμε να παρουσιάσουμε το παράδειγμα του ΚΡΟ ως ένα γενικό πρότυπο, πέραν των συγκεκριμένων τακτικών που επεξεργαζόμαστε, έτσι κι αλλιώς σε επίπεδο θέσεων πάντα υπάρχει χώρος για σοβαρές και λιγότερο σοβαρές ενστάσεις. Περισσότερο θέλουμε να εστιάσουμε στο γεγονός πως **σε ένα πολιτικό σύστημα με ελάχιστες πολιτικές ευκαιρίες για τη ριζοσπαστική αριστερά και την εργατική τάξη, εμφανίζεται μία νέα μεθοδολογία η οποία όχι μόνο κρίνεται ως επιτυχής σε ένα βαθμό, αλλά καταφέρνει να ανοίξει ένα νέο δρόμο για την αριστερά**, η οποία πάντα είχε σχετικά μικρό βαθμό ρίζωσης και επιρροής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
Παρόλα αυτά, τα παραπάνω δεν αποτελούν φυσικά απλές πολιτικές «καινοτομίες» που τις παρακολουθεί η εγχώρια ριζοσπαστική αριστερά με φιλολογικό ενδιαφέρον και απομακρυσμένα. Η σημαντική προσπάθεια εμπλοκής σε τοπικά ζητήματα γειτονιών, ο προβληματισμός των κομμάτων για την επανακατάκτηση της εργατικής τάξης και των πληττόμενων στρωμάτων, οδήγησε πολλές από τις αριστερές οργανώσεις στην αναζήτηση εναλλακτικών προτάσεων πολιτικής και κοινωνικής γείωσης. Παραδείγματα όπως το στέκι αλληλεγγύης “Μυρμήγκι” στην Κυψέλη ή το Στέκι Μεταναστών στη Θεσσαλονίκη, αποδεικνύουν έμπρακτα πως και πεπατημένες στην ελληνική περίπτωση υπάρχουν, αλλά και ο χώρος κατέχει την αντίστοιχη τεχνογνωσία παρέμβασης.

Η εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα, πέραν των αναρίθμητων “κακών” κληρονομιών που έχει αφήσει σε κινήσεις και θέσεις, μπορεί να δημιουργεί την παρεξήγηση πως η Αριστερά, ανεξαρτήτως κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών, εφόσον βρει τα σωστά εργαλεία και το σωστό πρόγραμμα μπορεί να πάει μέσα σε έξι χρόνια από το 4,6% στο 36%. Αμφιβάλλουμε πως το ίδιο αποτέλεσμα μπορεί να παραχθεί με και χωρίς χρεοκοπία, με και χωρίς την επιβολή μνημονίων, με και χωρίς την κατακόρυφη πτώση του βιοτικού επιπέδου, με και χωρίς τη μαζική λαϊκή διαθεσιμότητα, κτλ. Ακόμη όμως κι αν ο πήχης είναι σημαντικά πιο χαμηλά, στο να βγει δηλαδή η αριστερά από την αφάνεια και να παίξει έναν ρόλο πίεσης προς το σύστημα, ενισχύοντας παράλληλα τη ριζοσπαστικοποίηση της εργατικής τάξης και μιας μερίδας της κοινωνίας, η εμπλοκή της βάσης και η πρωτοβάθμια συγκρότηση της Αριστεράς μπορούν να υποσχεθούν τόσο την κοινωνική ρίζωση όσο και τις δυνατότητες άσκησης ανατρεπτικής πολιτικής με πολύ πιο ελπιδοφόρους όρους από ότι η αναμονή της ευκαιρίας ή η ανασύνταξη προγραμματικών bullets και γεωμετρικών συνθέσεων με σκοπό την εφεύρεση της μαγικής λαοφιλούς φόρμουλας. Όπως αποδεικνύει το ΚΡΟ την πλειοψηφία δεν την κερδίζεις, την οργανώνεις. Και αυτό δεν είναι το μόνο που μπορούμε να διδαχθούμε από το παράδειγμα του.

∗Και αυτό καθώς το FPÖ καταγράφει ίσως τη μεγαλύτερη απώλεια σε τοπικό κοινοβούλιο, όταν το ΚΡΟ διευρύνει την επιρροή του, βλ. ενδεικτικά Οι Κομμουνιστές της Αυστρίας Περιορίζουν την Άνοδο της Ακροδεξιάς - Jacobin Greece

**Στο Salzburg (κρατίδιο) το κόμμα κατέγραψε το 2018 0,4% ενώ το 2024 11,7%. Στην πόλη του Salzburg, το 2019 έλαβε 3,7% και το 2024 23,1%. Τέλος, στην πόλη του Innsburg έλαβε το 2024 6,7%.
***Στις εκλογές του 2019 επικεφαλής του ψηφοδελτίου τίθεται συμβολικά η Κατερίνα Αναστασίου, μία ελληνίδα μετανάστρια, σε ένα κλίμα ακραίας ξενοφοβίας και ρατσισμού.
****Για να καταλάβουμε την εντυπωσιακή άνοδό του παραθέτουμε τα ποσοστά σε βάθος 40 ετών: 1983-1,8%, 1988-3,1%, 1993-4,2%, 1998-7,9%, 2003-17,2%, 2008-11,2%, 2012-19.9%, 2017-20.3%, 2021-**28.8%**.

*****Χωρίς ωστόσο να μπαίνει σε κυβερνητική συνεργασία, απόρροια του αυστριακού συναινετικού πλαισίου δημοκρατίας που αναφέραμε παραπάνω. Η πολιτική κουλτούρα των συνεργασιών στην Κεντρική Ευρώπη και ειδικά στην Αυστρία, έδωσε την ευκαιρία στο ΚΡΟ ναι μεν να αναλαμβάνει ένα χαρτοφυλάκιο (στέγασης) στο τοπικό συμβούλιο, παράλληλα όμως ασκούσε εκτεταμένη κριτική στην πλειοψηφία της κυβέρνησης ως μειοψηφία εντός της τοπικής κυβέρνησης. Με όρους τακτικής, η πλειοψηφία των Σοσιαλιστών και Συντηρητικών, είχε σκοπό της να εκμηδενίσει την ανοδική πορεία του ΚΡΟ, παγιδευοντας το σε μία κυβέρνηση, ωστόσο, καθώς δεν ήταν κυβερνητικός εταίρος καταψήφιζε τις υπόλοιπες κυβερνητικές επιλογές, οπότε δεν καταγράφει φθορά.

******Πηγή εικόνας: https://www.kpoe-graz.at/ein-bad-fuer-jede-gemeindewohnung.phtml

*******Η αυστριακή πολιτική βέβαια είναι τελείως διαφορετική από την ελληνική, καθώς μέσα από τη συμμετοχή στα τοπικά κοινοβούλια οι σύμβουλοι (άρα και το ταμείο αλληλεγγύης) λάμβαναν σημαντικά ποσά (κοντά στις 6 χιλιάδες ευρώ το μήνα ανά εκλεγμένο).